
KÉT ZENETÖRTÉNETI JELENTŐSÉGŰ ÚJ KIADVÁNYRÓL

1.

Dohnányi Ernő Franz Schubert zongorára írt kompozíciójának, az f-moll fantázia zenekari hangszerelésének hasonmás faksimile-kiadása kétnyelvű – magyar és angol – bevezető tanulmánnyal.

2023. december 21-én jelent meg a HUN-REN BTK Zenetudományi Intézet 20–21. Századi Magyar Zenei Archívumának két munkatársa, Kusz Veronika és Laskai Anna közreadásában Dohnányi Ernő Franz Schubert zongorára írt kompozíciójának, az f-moll fantázia zenekari hangszerelésének hasonmás faksimile-kiadása kétnyelvű – magyar és angol – bevezető tanulmánnyal. A kötet a Penna Könyvesboltban vásárolható meg.

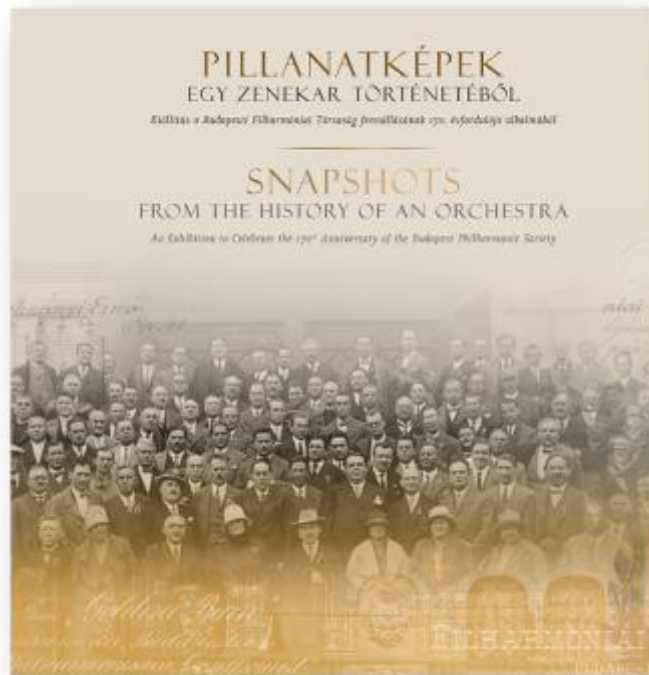

2.

Pillanatképek egy zenekar történetéből.

Kiállítás a Budapesti Filharmoniai Társaság fennállásának 170. évfordulója alkalmából

2024. január 18-án jelent meg a HUN-REN BTK Zenetudományi Intézet 20–21. Századi Magyar Zenei Archívumának munkatársa, Laskai Anna szerkesztésében a *Pillanatképek egy zenekar történetéből. Kiállítás a Budapesti Filharmoniai Társaság fennállásának 170. évfordulója alkalmából* című kétnyelvű kiállítási katalógus. A 2023. novemberében megnyílt kiállítás továbbra is látogatható a Zenetudományi Intézet Zenetörténeti Múzeumában, ahol – a Penna Könyvesbolt mellett – a kötet meg is vásárolható. A tárlat a tárgyi és irattári emlékek mellett az együttes archívumában megőrzött legfontosabb dokumentumtípusokat, magyar zeneszerzők ősbemutatóit, a filharmonikusok élén szereplő külföldi vendégkarmestereket, az országhatáron kívül megvalósult turnékat, valamint a zenekar mindennapjait is bemutatja a kezdetektől napjainkig. A katalógus a rövid bevezető szövegek mellett a kiállításon szereplő valamennyi dokumentum fényképét és leírását is tartalmazza. Ízelítő a katalógusból:

A Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara 1853. november 20-án tartotta meg első hangversenyét a Nemzeti Múzeum dísztermében.¹ A koncertet a filharmonikusok alapításában is nagy szerepet vállaló komponista, Erkel Ferenc (1810–1893) vezényelte, aki ezt követően tizennyolc évig irányította az együttest.² A zenekart a tizenegy évvel korábban létrejött Bécsi Filharmonikusok mintájára hozták létre, ám hivatalos alapszabályait csak az 1867-es osztrák-magyar kiegyezést követően, 1870-ben fogadták el.³ Erkel Ferenc után egy ideig a külföldön világhírnévre szert tett dirigens, Richter János (1843–1916), majd Erkel fia, Sándor (1846–1900) vezette a zenekart.⁴ A kezdeti időszak hangversenyein jelentős hazai és külföldi kompozíciók magyarországi bemutatására került sor: ilyen volt Ludwig van Beethoven

The Orchestra of the Budapest Philharmonic Society held its first concert on November 20, 1853 in the Hungarian National Museum's Ceremonial Hall.¹ The concert was conducted by Ferenc Erkel (1810–1893), a composer who played a major role in the establishment of the Philharmonic Society, and who subsequently led the orchestra for eighteen years.² The orchestra was modelled on the Vienna Philharmonic Orchestra, which had been founded eleven years earlier, but the official statutes of the Hungarian ensemble were adopted only in 1870, after the Austro-Hungarian Compromise.³ After Ferenc Erkel, the orchestra was led for a while by János (Hans) Richter (1843–1916), a conductor who had achieved world fame abroad, and later by Erkel's son Sándor (1846–1900).⁴ The concerts of the initial period featured the Hungarian premieres of important Hungarian and foreign compositions, such as the first complete performance of Ludwig van Beethoven's (1770–1827) Symphony No. 9 (Op. 125) in 1865 or Gustav Mahler's (1860–1911) Symphony No. 1 in 1889; at that time Mahler was working in Budapest as a young conductor at the beginning of his career.⁵ In addition to Mahler, the orchestra performed with a number of internationally renowned composers and guest conductors from the onset, such as Ferdinand Löwe (1865–1925), Felix Mottl (1856–1911), Sieg-

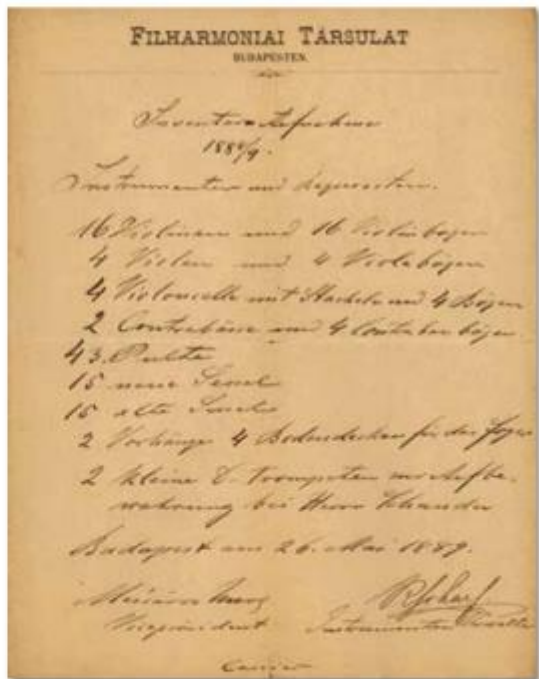
10.

8. Az együttes 1870-ben rögzített alapszabályai • The statutes of the orchestra, registered in 1870

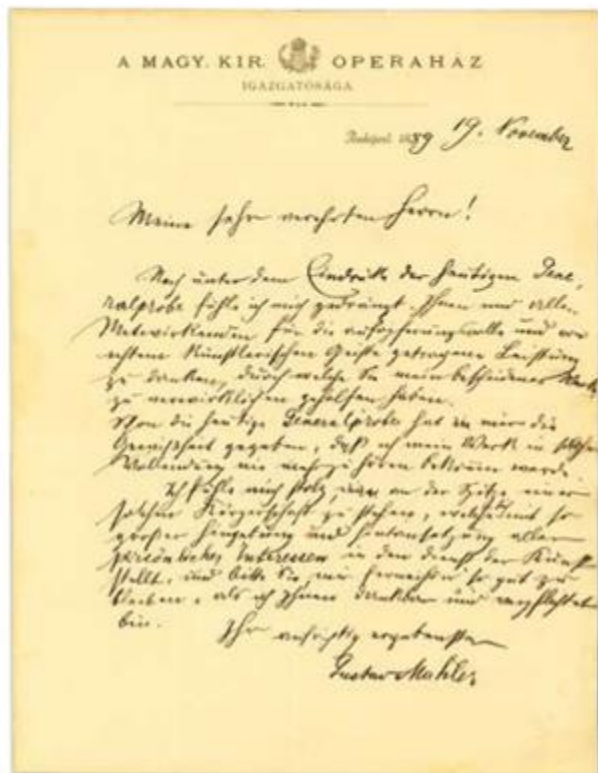
9. A fiatal Richter János • The young János (Hans) Richter

10. Richter János karmesteri pálcája • János (Hans) Richter's baton

11. Az együttes hangszerjegyzéke az 1888/1889-es évből
Instrument register of the orchestra from the 1888/1889 season

11.

15.

15. Gustav Mahler levele a zenekarnak I. szimfóniája ősbemutatója előtt (1889. november 19.) • Gustav Mahler's letter to the orchestra written before the premiere of his Symphony No. 1 (November 19, 1889) on December 17, 1890

16. Reményi József: Erkel-émlékerme (1923). „Erkel Ferenc, a Filharmóniai Társaság Alapítója / A Budapesti Filharmóniai Társaság 70 éves fennállása 1853–1923 – Kiváló Szolgálatok Érdemül.” • József Reményi: Erkel Commemorative Coin (1923). “Ferenc Erkel, Founder of the Philharmonic Society / 70 Years of the Budapest Philharmonic Society 1853–1923 – In Honour of Distinguished Service.”

17. A Nemzeti Zenei elnökek, gróf Zichy Gézának gratulációja az együttes fennállásának 50. évfordulóján (1903) • National Conservatory of Music president Count Géza Zichy's congratulations on the occasion of the orchestra's 50th anniversary (1903)

17.

16.

9.

7. **Az együttes a 2022. szeptember 30-án, a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében megrendezett Senior Gálán** • *The orchestra on September 30, 2022, at the Senior Gala held in the Ceremonial Hall of the Hungarian Academy of Sciences*

8. **Fénykép a zenekar 2021-ben, Martonvásáron, a Múzeumok Éjszakáján megrendezett hangversenyéről** • *Photo of the concert held in 2021, in Martonvásár, at the event called The Night of Museums*

9. **Műsorlap a zenekar 2021-ben, Martonvásáron, a Múzeumok Éjszakáján megrendezett hangversenyéről** • *The programme of the orchestra's concert held in 2022, in Martonvásár, at the event called The Night of Museums*

múzeumok éjszakája **20**
MARTONVÁSÁR²¹

2021. június 26.
POKRÓCKONCERT
a Múzeumok Éjszakáján

Podrůck, zeme, fenyheszak, és a csillagok ég

17:00 ÉS 18:00 – **ZENÉS PARKSÉTA ÉS KAMARAKONCERT**
Becze Szabó műsorvezetőséggel

17:00-21:00 – **ALKHIMISEA LABOR**
Közörmű, fűfű és virágzatok történelme

21:00 – **VÁLASZ EGY CSILLAGOT!**
Az este hagyományos színházi pokróckoncertjének, azaz fűfű, fenyheszak és a csillagok ég előadását keressük meg, miközben Katka Érdi hegedűművészt, Buzsák Ákos hangversenyt, Pásztorik Zoltán művészt, valamint Károlyi Ákos, A Jelenkorban, Pásztorik Zoltán, Nagy István, Buzsák Ákos és a csillagok ég művészt is megismerhetjük az éjszakai koncerten. A műsorvezető a csillagok ég műsorvezetője és a csillagok ég műsorvezetője.

**Hallgassa velünk a zenét,
nézzük együtt a csillagokat!**